

VO Maisala Tiina(VM)

05.02.2021

PYYDETÄÄN VAITELIAISUUTTA perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla muistion pääasiallisen sisällön kahden viimeisen kappaleen osalta vielä julkaisemattomien tietojen takia.
VAITELIAISUUSPYYNTÖ KUMOTTU
23.2.2021.

Asia

**Valtiovarainministerien (ECOFIN) epävirallinen videokokous 16.2.2021;
6. Neuvoston päätelmät koskien EU:n luetteloa veroasioissa yhteistyöhaluttomista
lainkäyttöalueista**

Kokous

Epävirallinen valtiovarainministerikokous 16.02.2021

U/E/UTP-tunnus

E 80/2020 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvosto hyväksyi 5.12.2017 yhteistyökyvyttömiä alueita koskevan yhteisen EU-listan (I-liite, ns. musta lista) samoin kuin ns. sitoutuneiden alueiden listan (II-liite, ns. harmaa lista). EU-listaa sekä ns. sitoutuneiden alueiden listaa on tarkoitus päivittää uusilla neuvoston päätelmillä, jotka on sovittu annettavaksi vuoden 2021 helmikuussa.

Tarkoitus on hyväksyä neuvoston kirjallisessa menettelyssä neuvoston päätelmät, jotka koskevat em. listojen päivittämistä. Päätelmistä käydään nyt näkemysten vaihto.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät.

Suomen kanta nojaa valtioneuvoston selvitykseen E 80/2020 vp.

Pääasiallinen sisältö

Neuvosto aloitti vuonna 2016 työn yhteisen EU-listan muodostamiseksi yhteistyöhaluttomista kolmansista valtioista verotuksen alalla. Neuvosto on päätelmissään marraskuussa 2016 vahvistanut kriteerit, joiden nojalla listalle valittavat valtiot määritetään. Yhteisen EU-listan tarkoituksena on tuoda näkyväksi, mitkä EU:n ulkopuoliset valtiot eivät noudata verotuksen läpinäkyvyyteen sekä tasapuoliseen verotukseen liittyviä periaatteita. EU-listalla olevaan valtioon voidaan soveltaa vastatoimia, joiden tavoitteena on suojella jäsenvaltioiden veropohjia ja kannustaa EU:n ulkopuolisia maita muuttamaan haitallisia verojärjestelmiään.

Ecofin-neuvosto hyväksyi 5.12.2017 yhteistyökyvyttömiä alueita koskevan yhteisen EU-listan (I-liite, ns. musta lista) samoin kuin ns. sitoutuneiden alueiden listan (II-liite, ns. harmaa lista). Jälkimmäisellä listalla olevat maat ovat sitoutuneet muuttamaan haitalliseksi katsottuja verojärjestelmiään. Listauksen ensimmäisessä vaiheessa tarkastelun kohteena oli 92 lainkäyttöaluetta. Vuonna 2019 listauksen maantieteellistä kattavuutta laajennettiin ensimmäisen kerran ja arvioinnin kohteeksi otettiin Argentiina, Meksiko ja Venäjä.

Yhteistyökyvyttömiä alueiden listaa ja sitoutuneiden alueiden listaa päivitetään tarvittaessa ja näin on Ecofin-neuvostossa tehty uusien sitoumusten ja täytäntönpantujen sitoumusten perusteella useita kertoja vuonna vuosina 2018 - 2020. Yhteisen EU-listan I-liitteellä on tällä hetkellä Amerikan Samoa, Anguilla, Barbados, Fidzi, Guam, Palau, Panama, Samoa, Seychellit, Trinidad ja Tobago, Yhdysvaltojen Neitsytsaaret sekä Vanuatu.

Meneillään oleva kansanterveyteen kohdistuva covid-19-hätätilanne on vaikuttanut monien lainkäyttöalueiden kykyyn antaa uusia sitoumuksia tai noudattaa aiempia sitoumuksiaan, minkä Ecofin-neuvosto totesi jo kesäkuun 2020 päätelmässään. Työtä on kuitenkin jatkettu mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on nyt poistaa listalta lainkäyttöalueet, jotka ovat täyttäneet sitoumuksensa, lisätä ne lainkäyttöalueet, jotka eivät ole täyttäneet sitoumuksiaan, pidentää tarvittaessa liitteen II määräaikoja ja ottaa huomioon maailmanlaajuisen foorumin kriteerin 1.2 mukaiset vertaisarvioinnit.

Nyt hyväksyttävillä päätelmillä on tarkoitus päivittää EU-listaa sekä ns. sitoutuneiden alueiden listaa maiden antamien sitoumusten ja niiden täyttymisen arvioinnin pohjalta. Päivitystä tehtäessä huomioon otetaan toimenpiteet ja sitoumukset, jotka on toteutettu tai annettu ennen Ecofin-kokousta. Maiden antamien sitoumusten sekä niiden toteuttamisen seuraamista jatketaan.

Päivitystä on valmisteltu intensiivisesti työryhmätasolla. Yksimielisyys on siitä, että Barbados poistetaan I-liitteeltä ja että siihen lisätään Dominica. Avoinna on vain yksi asia eli mitä tehdään Turkin suhteen. Teknisesti ja EU-listan kriteerien mukaan asia olisi selvä eli Turkki ei ole kaikilta osin täyttänyt antamia sitoumuksiaan, mutta laajemmassa poliittisessa kontekstissa asia on hankalampi. Suhteet Turkkiin pitäisi olla esillä myös maaliskuun Eurooppa-neuvostossa.

Suomi kuten jäsenvaltioiden suuri enemmistö ei halua siksi nyt lisätä Turkkiä yhteistyökyvyttömiä alueita koskevaan yhteiseen EU-listaan (I-liite), vaan tukee Pj:n ja komission lähestymistapaa, jonka mukaan haetaan hieman lisää aikaa ja vaaditaan Turkilta korkean tason sitoutumista vaiheittaiseen tietojenvaihdon toteuttamiseen tiukassa aikataulussa. Muutama jäsenvaltio (FR, AT, GR, CY, DK) on ollut kuitenkin eri mieltä ja vahva vastustuksessaan ja haluaisi jo nyt lisätä Turkin yhteistyökyvyttömiä alueita koskevaan yhteiseen EU-listaan eli I-liitteeseen. Yhteistyökyvyttömiä alueita koskevalla yhteisellä EU-listalla (I-liite) olevaan valtioon voidaan soveltaa vastatoimia, joiden tavoitteena on suojella jäsenvaltioiden veropohjia ja kannustaa EU:n ulkopuolisia maita muuttamaan haitallisia verojärjestelmiään.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 12.2.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.2.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

WK-R 1313/2021, WK-R 1310/2021 (RESTREINT UE)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, finanssineuvos Tiina Maisala, p. 02955 30469, tiina.maisala@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0085

Liitteet**Viite**

Asiasanat

Hoitaa

VM

Tiedoksi

EK
